

МОТИВИ

за приемане на общ административен акт

Транспортът играе ключова роля за развитието на всяко модерно общество, като средство за икономическо развитие и предварително условие за постигане на социална и регионална кохезия.

Общественият транспорт играе изключително важна роля за социално-икономическото развитие на градовете. Значението на пътническият транспорт за развитието на нашия град има социален, икономически, екологичен и културен аспект.

През 2024г. ползващите обществения транспорт в града са извършили приблизително около 3 409 млн. пътувания. През същата година процентът на гражданите, които използват обществен транспорт намалява спрямо 2023г с 4%, което се дължи на това, че общественият транспорт не е така атрактивен за гражданите, както придвижването с частни коли. Общественият транспорт е по-малко гъвкав и често заема повече време, защото не винаги той отива директно до дестинацията на пътника. Правят се различни спирания за прекачване по други маршрути. В резултат на това автобусите не се считат за реална алтернатива на автомобила.

Таблица 1: Превозени пътници в обществения транспорт

	2022г.	2023г.	хил. пътника 2024г.
Превозени пътници по вътрешноградски линии	2906	3549	3409
Превозени пътници по междуселищни линии	163	165	157
Общо превозени пътници в обществения транспорт	3069	3714	3566

Публичният градски транспорт има както социални, така и екологични цели. Именно за гарантиране изпълнението на социалните му функции е приет Регламент (ЕО) № 1370/2007, относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт. Там изрично е посочено, че той не може да функционира в синхрон с напълно либерализирания пазар.

Регламентът предвижда изплащане на компенсации на дружествата, осъществяващи обществен транспорт. Последните би трябвало да се компенсират с допълнителни траншове от държавния и общинските бюджети, за да не бъде подложено под заплаха съществуването на градския транспорт.

Стандартните компенсации, според Регламента, отчитат извършените разходи и получените от дейността приходи, и разумната печалба за сектора е в размер на 5%, като тя трябва да гарантира по-дългосрочната устойчивост на дружествата.

„Общински пътнически транспорт“ ЕООД в момента разполага с 50 броя автобуси за градски и междуградски превози, от които 15 броя са газови, 8 броя електрически – 3 от тях 12 метрови и 5 броя – 7 метрови, 27 броя дизелови – 10 от тях 12 метрови и 17- 7 метрови. Коефициентът на използване на автобусния парк е 100%, а средната възраст на автобусите през 2024г. е била 3години за автобуси на градския транспорт и над 15 години за междуградски автобуси. Непокритата загуба на дружеството към 31.12.2024г. е в размер на 2 759 хил. лв.

Реализираната печалба за последната отчетна година е в рамките на обичайната, но очакванията за 2025 г. са значително по-песимистични. Дружеството вече регистрира загуби в размер на 490 хил. лв. само за първото полугодие на годината, а негативните резултати до края на година ще са още по-мощни. Това се дължи основно на разходите свързани с повишаване на МРЗ, на по-високите цени на енергоносителите, външните услуги, тол - таксите, застраховки, наеми на нови автобуси и др. В условия на нестабилен

енергиен пазар и в разгара на развиващите се военни действия в държави, които са основни доставчици на газ и петрол изготвянето на прогнози за 2026 г. е почти невъзможно.

Основните източници на приходи от дейността като Вътрешен оператор са: от продажба на превозни документи, от субсидии и компенсации от държавен бюджет, субсидии и компенсации от общински бюджет и други приходи – реклама, застрахователни обезщетения и др. През 2022г. делът на приходите от продажба на превозни документи е 38.8% от всички приходи за превоз по вътрешноградски линии и 50.3% от всички приходи за превоз по линии от общинска и областна транспортни схеми, а през 2024г. той е 36.7 % от всички приходи за превоз по вътрешноградски линии и 45.1% от всички приходи за превоз по линии от общинска и областна транспортни схеми

Докато приходите от държавния бюджет са се увеличили с 52.5% между 2022г и 2024г, то средствата от общинския бюджет не са променени. Но очакванията за 2026г. включват още по-голямо нарастване на загубите, вследствие на очакваното повишаване на цените на всички основни доставчици, както и очакваното повишение на МРЗ, съгласно КТ.

Таблица 2: Приходи от превоз по вътрешноградски линии

Приходи, хил.лв.	2022г	2023г.	2024г.
от превозни документи	1440	1554	1551
от компенсации и субсидии РБ	1449	1868	2246
от субсидии ОББ	500	400	421
други приходи	323	2	4
Общо	3712	3824	4222

Таблица 3: Разходи за превоз по вътрешноградски линии

Разходи, хил. лв.	2022г.	2023г.	2024г.
за материали	1339	1006	982
за външни услуги	443	450	448
за персонал - шофьори и кондуктори	1313	1404	1675
други оперативни разходи	0	3	0
за сервиз	187	166	197
общоексплоатационни	459	533	608
административни	91	134	112
Общо разходи	3832	3696	4022

Видно от Таблица 3, увеличението на разходите се дължи основно на увеличение на разходите за персонал – заплати и осигуровки, което е в резултат на административното увеличение на МРЗ.

Таблица 4: Приходи от превоз по линии от общинска и областна транспортни схеми

Приходи, хил.лв.	2022г.	2023г.	2024г.
от превозни документи	213	219	203
от субсидии и компенсации РБ	134	207	167
от субсидии ОББ	0	0	79
други приходи	76	2	1
Общо приходи	423	428	450

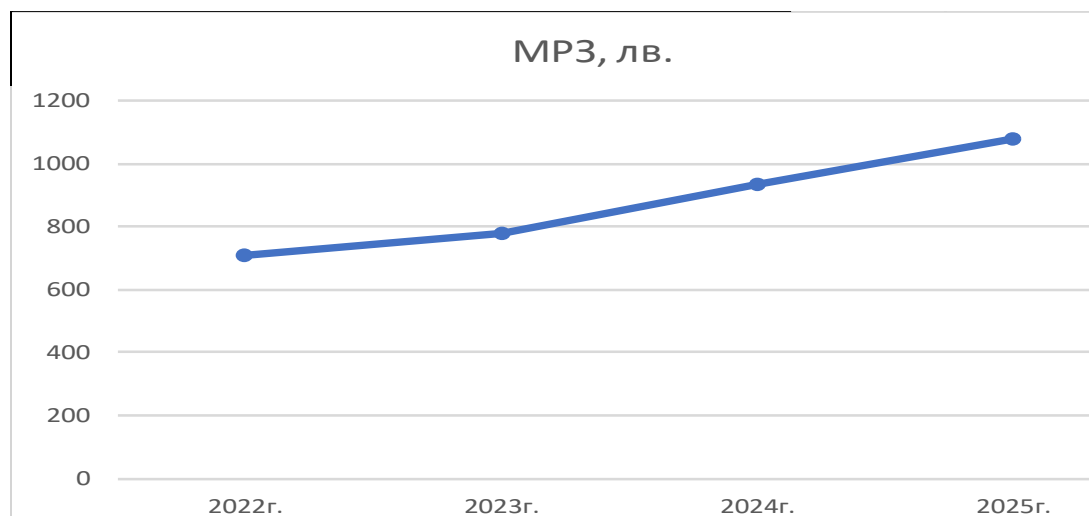
От посочените данни в Таблица 4 се вижда, че приходите от продажба на превозни документи през 2024г. са намалели спрямо 2023г. със 7.3%.

Таблица 5: Разходи за превоз по линии от общинска и областна транспортни схеми

Разходи, хил. лв.	2022г.	2023г.	2024г.
за материали	206	163	152
за външни услуги	30	34	53
за персонал - шофьори	128	130	149
за амортизации	3	0	0
други оперативни разходи	6	6	8
за сервиз	50	45	56
общоексплоатационни	42	46	55
административни	24	27	30
Общо разходи	489	451	503

Увеличението на разходите през 2024г. спрямо 2023г. се дължи на увеличение на разходите за застраховки, необходимост от ремонт на транспортните средства във външни сервиси, увеличение на разходите за персонал – заплати и осигуровки, в резултат на административното увеличение на МРЗ, увеличение на обхвата на тол системата.

Графика на увеличение на МРЗ

Видно от представената диаграма, основните причини за генерираните и очаквани загуби са на първо място повишението на МРЗ през 2025г и свързаните с нея компоненти, която води до ръст на заплатите на всички нива в дружеството, разходите по останалите показатели бележат по слаб ръст на увеличение.

Поради административното увеличаване на МРЗ, недостига на кадри и ниския интерес към работните места в дружеството се увеличават и средствата за заплати с около 20%. Към момента няма как да знаем колко ще бъде средната работна заплата за 2025г., но за периода 2022г.-2024г тя нараства с 33.6.%.

Анализът на данните показва, че вследствие на нарасналата МРЗ и нейните компоненти, цените на газа и електроенергията, рязко нараснаха разходите, а след значително намаление на пътничкопотока допълнително се свиха приходите на дружеството. Финансовата картина в дружеството е тревожна. Трябва да подчертаем факта, че за разлика от много компании от частния сектор, обществения транспорт не работи в сивия сектор, не укрива данъци и осигуровки, за да си намали загубите.

Финансовите затруднения подлагат под натиск и трудовите възнаграждения на работещите в дружеството, които не само трябва да се изплащат, но и с оглед на нарастващите цени – да се осъвременяват.

Един от вариантите за решение на финансовите затруднения включва увеличение на цената на картите и билетите за обществения транспорт, макар, че ръководството на дружеството осъзнава, че това може да доведе до отлив на пътници и по интензивно използване на лични автомобили.

Таблица 6 : Сравнителна таблица за цени на едно пътуване с абонаментна карта при цена на билета 1,50 и 2,00.

	еднократно с билет	карта редовна цена една линия	карта редовна цена вс. линии	карта учащи и пенсионери една линия	карта учащи и пенсионери вс. линии	карта пенсионери вс. линии с часово ограничение	карта ТЕЛК една линия	карта ТЕЛК вс. линии
Цена на едно пътуване	1.50	0.95	0.54	0.48	0.26	0.19	0.71	0.39
Цена на едно пътуване	2.00	1.14	0.64	0.57	0.32	0.23	0.86	0.48

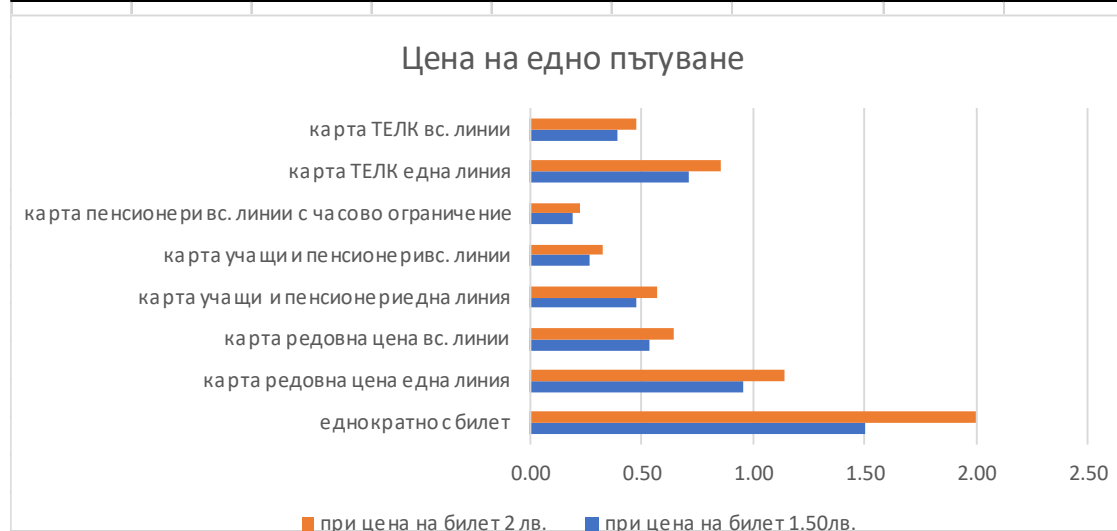

Таблица 7 : Нетни разходи за превоз по вътрешноградски линии

Нетни разходи в лв. за:	2024г.	Прогноза 2025г.
1 Материали и суровини за превозните средства	981752	981800
2 Външни услуги	448274	484300
3 Амортизации	0	0
4 Персонал водачи автобуси и кондуктори	1675106	2011200
<i>в т.ч заплати</i>	<i>1325753</i>	<i>1595800</i>
<i>осигуровки</i>	<i>349353</i>	<i>415400</i>
5 Други оперативни разходи	252	560
Общо преки разходи за дейността (т.1+т.2+т.3+т.4)	3105384	3477860
1.6 Сервиз ОПТ	197047	242600
1.7 Общоексплоатационни	607408	702200
1.8 Административни	112464	138900
Общо непреки разходи за дейността(т.6+т.7+т.8)	916919	1083700
Общо нетни разходи (преки и непреки):	4022303	4561560

Увеличението на прогнозните разходи за 2025г. се дължи на административното увеличение на МРЗ от 01.01.2025г. и увеличение на разходите за наем на автобуси.

Таблица 8 : Прогнозни приходи от превоз по вътрешноградски линии за 2025г.

Вид превозен документ	Брой издадени документи за 2024 бр.	Очаквани нетни приходи за 2025г. при сега действащи цени(без ДДС), лв.	Очаквани нетни приходи при увеличение на цената (без ДДС), лв.
Билет за еднократно пътуване	587259	734074	978765
Абонаментна карта редовна цена всички линии	8705	326438	391725
Абонаментна карта редовна цена една линия	3009	100300	120360
Абонаментна карта за учащи всички линии	6464	118507	145440
Абонаментна карта за учащи една линия	161	2683	3220
Абонаментна карта за пенсионери всички линии	4757	87212	107033
Абонаментна карта за пенсионери една линия	863	14383	17260
Абонаментна карта за пенсионери всички линии с часово ограничение	10551	140680	167058
Абонаментна карта за лица с ТЕЛК над 70.99% всички линии	453	12458	15100
Абонаментна карта за лица с ТЕЛК над 70.99% една линия	88	2200	2640
Абонаментна карта редовна цена всички линии тримесечна	235	23500	28200
Приходи от продажба на документи		1562435	1976801
Приходи компенсации, субсидии и други		2580200	2580200
Всичко приходи		4142635	4557001

Без промяна на сумата в източниците на финансиране на извършената услуга (приходите от финансиране от Държавен бюджет и Общински бюджет са лимитирани) промяната в цената на превозните документи ще покрие увеличението на разходите.

Таблица 9 : Нетни разходи за превоз линии от общинска и областна транспортна схема

Нетни разходи в лв. за:	2024г.	Прогноза 2025г.
1 Материали и суровини за превозните средства	151946	152000
2 Външни услуги	53474	53500
3 Амортизации	130	130
4 Персонал водачи автобуси	148554	188300
<i>в т.ч заплати</i>	<i>124124</i>	<i>157500</i>
<i>осигуровки</i>	<i>24430</i>	<i>30800</i>
5 Други оперативни разходи	8085	8100
Общо преки разходи за дейността (т.1+т.2+т.3+т.4)	362189	402030
1.6 Сервиз ОПТ	55800	70800
1.7 Общоексплоатационни	55107	74780
1.8 Административни	30046	36800
Общо непреки разходи за дейността(т.6+т.7+т.8)	140953	182380
Общо нетни разходи (преки и непреки):	503142	584410

Увеличението на цените на превозните документи – билети и абонаментни карти ще намали загубата от предлаганата услуга.

Таблица 10 : Прогнозни приходи от превоз по общинска и областна транспортна схема през 2025г.

Нетни приходи от превоз по общинска и областна транспортна схема	При сега действащи цени , лв.	При учеличение на цените на превозни документи , лв.
От билети	165205	219700
От абонаментни карти	37944	45530
от компенсации, субсидии и други	246967	247000
Общо:	450116	512230

В тази връзка конкретното предложение е цените на билетите за градско и междуселищно пътуване, както и цените на абонаментните карти да се актуализират, считано от 01.12.2025г. и съответно да бъдат:

		1 евро =	1,95583	лева			
Вид превозени документи	Период	Цена, лв.	Цена, евро	Нова цена лева	ЦЕНА евро	кръгло евро	
По вътрешноградски линии							
Билет за пътуване	1 пътуване	1,50 лв.	€ 0,77	2,00 лв.	€ 1,02	€ 1,00	
Абонаментна карта Пенсионери 9ч - 24ч.	1 Месец	16,00 лв.	€ 8,18	19,00 лв.	€ 9,71	€ 9,70	
Абонаментна карта Учащи една линия	1 Месец	20,00 лв.	€ 10,23	24,00 лв.	€ 12,27	€ 12,20	
Абонаментна карта Пенсионери една линия	1 Месец	20,00 лв.	€ 10,23	24,00 лв.	€ 12,27	€ 12,20	
Абонаментна карта Учащи всички линии	1 Месец	22,00 лв.	€ 11,25	27,00 лв.	€ 13,80	€ 13,80	
Абонаментна карта Пенсионери всички линии	1 Месец	22,00 лв.	€ 11,25	27,00 лв.	€ 13,80	€ 13,80	
Абонаментна карта ТЕЛК над 70.99% една линия	1 Месец	30,00 лв.	€ 15,34	36,00 лв.	€ 18,41	€ 18,40	
Абонаментна карта ТЕЛК над 70.99% всички линии	1 Месец	33,00 лв.	€ 16,87	40,00 лв.	€ 20,45	€ 20,40	
Абонаментна карта редовна цена за една линия	1 Месец	40,00 лв.	€ 20,45	48,00 лв.	€ 24,54	€ 24,50	
Абонаментна карта редовна цена за всички линии	1 Месец	45,00 лв.	€ 23,01	54,00 лв.	€ 27,61	€ 27,60	
Абонаментна карта Тримесечна	3 Месеца	120,00 лв.	€ 61,36	144,00 лв.	€ 73,63	€ 73,60	
По междуселищни линии							
Абонаментна карта редовна цена до 5 км	1 Месец	40,00 лв.	€ 20,45	48,00 лв.	€ 24,54	€ 24,50	
Абонаментна карта Учащи до 5 км	1 Месец	20,00 лв.	€ 10,23	24,00 лв.	€ 12,27	€ 12,20	
Абонаментна карта Пенсионери до 5 км	1 Месец	20,00 лв.	€ 10,23	24,00 лв.	€ 12,27	€ 12,20	
Абонаментна карта ТЕЛК над 70.99% до 5 км	1 Месец	30,00 лв.	€ 15,34	36,00 лв.	€ 18,41	€ 18,40	
Абонаментна карта редовна цена до 10 км	1 Месец	47,00 лв.	€ 24,03	56,40 лв.	€ 28,84	€ 28,80	
Абонаментна карта Учащи до 10 км	1 Месец	23,50 лв.	€ 12,02	28,20 лв.	€ 14,42	€ 14,40	
Абонаментна карта Пенсионери до 10 км	1 Месец	23,50 лв.	€ 12,02	28,20 лв.	€ 14,42	€ 14,40	
Абонаментна карта ТЕЛК над 70.99% до 10 км	1 Месец	35,20 лв.	€ 18,00	42,30 лв.	€ 21,63	€ 21,60	
Абонаментна карта редовна цена до 20 км	1 Месец	63,00 лв.	€ 32,21	75,60 лв.	€ 38,65	€ 38,60	
Абонаментна карта Учащи до 20 км	1 Месец	31,50 лв.	€ 16,11	37,80 лв.	€ 19,33	€ 19,30	
Абонаментна карта Пенсионери до 20 км	1 Месец	31,50 лв.	€ 16,11	37,80 лв.	€ 19,33	€ 19,30	
Абонаментна карта ТЕЛК над 70.99% до 20 км	1 Месец	47,20 лв.	€ 24,13	56,70 лв.	€ 28,99	€ 28,90	
Абонаментна карта редовна цена до 30 км	1 Месец	70,00 лв.	€ 35,79	84,00 лв.	€ 42,95	€ 42,90	
Абонаментна карта Учащи до 30 км	1 Месец	35,00 лв.	€ 17,90	42,00 лв.	€ 21,47	€ 21,40	
Абонаментна карта Пенсионери до 30 км	1 Месец	35,00 лв.	€ 17,90	42,00 лв.	€ 21,47	€ 21,40	
Абонаментна карта ТЕЛК над 70.99% до 30 км	1 Месец	52,50 лв.	€ 26,84	63,00 лв.	€ 32,21	€ 32,20	
Абонаментна карта редовна цена до 40 км	1 Месец	125,00 лв.	€ 63,91	150,00 лв.	€ 76,69	€ 76,60	
Абонаментна карта Учащи до 40 км	1 Месец	62,50 лв.	€ 31,96	75,00 лв.	€ 38,35	€ 38,30	
Абонаментна карта Пенсионери до 40 км	1 Месец	62,50 лв.	€ 31,96	75,00 лв.	€ 38,35	€ 38,30	
Абонаментна карта ТЕЛК над 70.99% до 40 км	1 Месец	93,70 лв.	€ 47,91	112,50 лв.	€ 57,52	€ 57,50	

В Приложение №1 е отразена промяната в цената на билетите по междуселищните транспортни схеми в лева и евро.